

Till
Högsta domstolen

HÖGSTA DOMSTOLEN
JS 01

INKOM: 2021-03-29
MÅLNR: T 3982-20
AKTBIL: 49

Mål T 3982-20

Wissam Feilion ./ **Länsförsäkringar Stockholm**

I egenskap av ombud för Länsförsäkringar får jag avge följande genmäle.

1.Inställning

1.1 Ändringsyrkandet bestrids. Eftersom hovrättens domslut är korrekt hemställer Länsförsäkringar att hovrättens domslut fastställs.

1.2 Länsförsäkringar yrkar ersättning för sina rättegångskostnader i Högsta domstolen med ett belopp som senare kommer att anges.

2.Omständigheter och grunder

2.1 Länsförsäkringar åberopar samma omständigheter och grunder som vid tingsrätten. Härutöver kan följande framhållas.

2.2 Yttrandet inriktas på det av Högsta domstolen meddelade prövningstillståndet i frågan om parternas bevisbörda och beviskravet för sådana omständigheter som har betydelse för om motorfordonsförsäkringen gäller för den påstådda skadan eller inte.

2.3 Högsta domstolen har vid flera tillfällen slagit fast att en försäkringstagare i mål om försäkringsersättning har bevisbördan för att ett försäkringsfall har inträffat (NJA 1984 sid 501 I och II). Försäkringsfallet är i detta mål om branden anlagts av tredje man. Högsta domstolen har även slagit fast att en försäkringsgivare har bevisbördan för att ett undantag

från försäkringens omfattning är tillämpligt (NJA 1986 s 470 och 1990 s 93). Dessa rättsfall träffar övergripande försäkringsavtalets villkorsstruktur.

2.4 Ett försäkringsavtal mellan en försäkringsgivare och försäkringstagare består i huvudsak av två huvudkomponenter- försäkringsbrevet och försäkringsvillkoret. Försäkringsbrevet redovisar vem som är försäkrad och vilka försäkringsbelopp som gäller. Alltså den yttre ramen för avtalet. Försäkringsvillkoret redovisar vem som är berättigad till ersättning, vad som är försäkrat och hur inträffade skador skall bedömas och regleras. Försäkringsvillkoret är alltså den yttre ramen för ersättningen.

2.5 Ett försäkringsavtal är visserligen ett kommersiellt avtal men har en särart. Ett försäkringsavtal består av en mängd olika typer av villkor, ansvarsgrundande villkor, ansvarsbefriande villkor, säkerhetsföreskrifter o s v. De som är av intresse är de ansvarsgrundande och de ansvarsbefriande villkoren. Ett ansvarsgrundande villkor beskriver vilka händelser eller risker som försäkringen täcker och undantagsvillkor anger under vilka förutsättningar ersättningen sätts ned eller nekas trots att det är fråga om en händelse som i sig omfattas av ett ansvarsgrundande villkor.

2.6 För den händelse försäkringsvillkoret uttryckligen anger att ett försäkringsfall – såsom brand som kommit lös - omfattas av det försäkringen, ankommer det på försäkringsgivaren att styrka att försäkringstagaren själv framkallat försäkringsfallet. Likaväl som i detta mål att försäkringsvillkoret uttryckligen anger som ett försäkringsfall - anlagd brand av tredje man - ankommer det på försäkringstagaren att göra antagligt att branden anlagts av tredje man. Strukturen stämmer i allt väsentligt med hur försäkringsbranschen utformar sina villkor d v s det är fråga om omfattningsvillkor.

2.7 Med omfattningsvillkor avses villkor som bestämmer försäkringsbolagets ansvar. Det är alltså villkor som anger vilka risker som försäkringen täcker och vilken egendom som försäkringen omfattar. Om händelser inträffar eller egendom skadas som inte omfattas av försäkringen, utgår i princip ingen försäkringsersättning.

2.8 Mot bakgrund av vad som anförts ovan menar Länsförsäkringar att det är försäkringstagaren – enligt den av Högsta domstolen fastställda praxisen - som har

bevisbördan när det gäller brand anlagd av tredje man d vs försäkringsfallet. I det hänseendet gäller beviskravet att göra antagligt vid en helhetsbedömning av samtliga omständigheter. Detta ställningstagande innebär att det aktuella försäkringsvillkoret i inte något hänseende skulle vara i strid mot 4 kap 5 § eller 4 kap 11 § FAL och att således försäkringstagarens bevisbörda för ett inträffat försäkringsfall inte skulle vara tillämpligt. Det aktuella försäkringsvillkoret har följande lydelse:

33 Brandförsäkring

331 Försäkringen gäller för

Anlagd brand

- Skada genom brand som anlagts av tredje man (med tredje man menas annan än dig själv eller den som handlat utan ditt samtycke).

Övrigt

- Skada genom brand, åskslag eller explosion. Med brand avses eld som kommit lös.
- Skada på elektriska kablar genom kortslutning samt direkta följdskador på elektriska komponenter.

2.9 Inledningsvis kan konstateras att villkorspunkten vid anlagd brand, att ersättning endast utgår för brand som anlagts av tredje man, efter sin ordalydelse inte strider mot 4 kap 5 § FAL. När det därefter gäller 4 kap 11 FAL faller villkoret inte in under någon av de i bestämmelsen angivna situationerna, nämligen att någon på den försäkrades sida på förhand känt till de förhållanden som har försakat försäkringsfallet eller någon på dennes sida uppsåtligt eller av vårdslöshet medverkat till detta eller på annat sätt åsidosatt sina skyldigheter. Enligt förarbetena till paragrafen (Prop 2003/04:150 sid 427 och 428) är paragrafen istället inriktad på fall där ett villkor som har utformats som ett omfattningsvillkor i själva verket tar sikte på försäkringstagarens eller den försäkrades kunskaper om omständigheter som har betydelse för tillämpningen av 1-3 §§ FAL eller på deras förhållanden i sådana avseenden som behandlas i 5-7 §§ FAL. Så är inte fallet i detta mål.

2.10 Det nu aktuella försäkringsvillkoret återfinns hos i princip samtliga försäkringsgivare. Således är villkoret branschgemensamt ävensom hur villkorsstrukturen är uppbyggd i försäkringarna. Villkoret är inte nyligen infört utan infördes först av skadeförsäkringsbolaget If 2007. Därefter har i huvudsak övriga bolag ändrat villkoren till det nu beskrivna sättet. Mot bakgrund av målets stora principiella betydelse för branschen – inte bara det aktuella villkoret utan även villkorsstrukturen - har Länsförsäkringar bett professor Jessica van der Sluijs att yttra sig avseende frågan om bevisbörda och beviskrav. Yttrandet bedöms vara färdigt i slutet av april varför Länsförsäkringar begär anstånd t o m den 26 april med att ytterligare utveckla på den i målet aktuella frågan.

Stockholm den 26 mars 2021

Rolf Sjöberg